

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Светлин Върбанов Върбанов, дм,
Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ към МУ – Варна
определен за член на научното жури по процедура за защита на дисертационен труд за
придобиване на образователна и научна степен „Доктор“
с кандидат д-р Людмил Здравков Тумбев,
катедра „Психиатрия и медицинска психология“ при МУ – Плевен
със Заповед № 2865/01.12.2020 г.

Представеният ми дисертационен труд е на тема *„Психопатологичен профил на лицата обвинени в сексуално посегателство върху личността, в съответствие с чл. 149 – чл. 157 от раздел Разврат на Наказателния кодекс на Република България“* се характеризира със всеобхватността при разглеждането на един многопластов проблем с голяма социална значимост.

Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният за оценяване дисертационен труд отговаря на изискванията, посочени в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение. Дисертационният труд съдържа 166 машинописни страници и включва следните раздели:

- Въведение – 2 стр
- Литературен обзор – 55 стр
- Цел, задачи, материали и методи – 10 стр
- Резултати – 32 стр
- Обсъждане – 14 стр
- Изводи и приноси – 5 стр
- Списък на използвана литература – 17 стр
- Приложения – 26 стр

Считам, че дисертационният труд е логично конструиран и отговаря на всички изисквания.

Резултатите от проведеното изследване са представени в 4 таблици и 49 фигури. Използвани са 225 литературни източника, от които 3 на кирилица и 222 на латиница.

Литературният обзор представен от дисертанта демонстрира много добри умения за творчески анализ върху чужд труд, което проличава при четенето му.

Глава втора на дисертационната работа „Цел, задачи, материали и методи“ е разработена в два раздела и съставлява 6% от научната работа.

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана и конкретна. Задачите са точно формулирани, насочени към постигане на избраната цел. С изпълнението им се достига до конкретни резултати и изводи.

Материалите и методите включва 3 основни раздела. За осъществяването на посочените задачи, обект на изследването са 189 лица обвинени за извършители на полови престъпления и станали обект на съдебно-психиатрична оценка за периода м. януари 2010 г. до м. декември 2019 г. на територията на Централна Северна България.

Методиката на изследването е адекватна на поставените задачи, използва социологически методи за събиране на информация – интервю, наблюдение, проучване на съдебни и медицински документи, където лицата не могат да бъдат идентифицирани директно или индиректно, или идентифицирането би нанесло вреда на изследваното лице.

Нито една от заложените в проучването процедури не крие риск за живота и здравето на пациентите.

Всеки един от участниците в проучването е получил подробни устни и писмени разяснения, преди доброволно и собственоръчно да подпише и датира Информирано съгласие за участие в научното изследване. Основната част от лицата (87%) в настоящото научно проучване са изследвани в условията на сектор “Арести” или затворите при ГД “ИН”, базирани на територията на Централна Северна България в две или повече диагностични сесии.

Всички използвани инструменти и интервюта са международно признати и валидизирани, и са използвани в предходни научни изследвания в цял свят. Предвид категоричния характер на голяма част от данните, основните използвани статистически методи са дескриптивен анализ и χ^2 -квадрат.

Трета глава „Резултати“ е представена в 5 раздела и представлява приблизително 1/3 част от цялата работа. Анализът на резултатите е детайлен и задълбочен.

Глава четвърта на дисертационния труд „Обсъждане“ Резултатите са обсъдени критично в светлината на съвременните литературни данни, на база на което дисертантът очертава някои протективни и рискови фактори сред изследваните социо-демографски показатели и сексуалната анамнеза на обвинените за извършване на сексуални престъпления.

Глава пета включва добре отграничени изводи и професионално обобщени приноси

Изводите от проведеното изследване са 8 и са логично изведени от получените резултати.

Приносите от дисертационния труд са 9 и представени в 3 групи според изискванията – 2 оригинални теоретични приноса, 4 приноса с потвърдителен характер и 3 приноса с практическа насоченост.

Проведеното изследване е първото по рода си проучване в Р.България. Формулирани са рискови и протективни фактори участващи във формирането и развитието на личността на обвинените в сексуални престъпления и мотивацията им за извършване на деянието. Водеща психопатология сред обвинените за извършване на сексуални престъпления е личностното разстройство. Получените в хода на изследването данни са база за изработване на превантивна и обучителна стратегия за работа с лицата, покриващи рисковите фактори за извършване на сексуално престъпление. Д-р Людмил Тумбев се е ангажирал с изграждането на информационен канал на база получените данни, с цел по-добрата осведоменост и достъпност на дефинициите и естеството на сексуалното насилие сред популацията. Удачно е да се обмисли надграждане на дисертационния труд с по-голяма, представителна за България извадка, което ще позволи изготвяне на структуриран въпросник за идентификация на сексуалния насилник, който би подпомогнал на съдебно-психиатричната дейност, разследващите органи и правораздавателната система.

Д-р Людмил Тумбев е автор и съавтор в достатъчен брой публикации свързани с темата на дисертацията, което отговаря на критериите на МУ – Плевен за присъждане на научни степени и академични дейности.

С пълна убеденост предлагам на почитаемото жури моето положително становище за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ на Д-р Людмил Тумбев.

гр. Варна, 29.01.2021 г.

Доц. д-р Св. Върбанов, дм

